

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi powoda
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 4 kwietnia 2007 r.,
w sprawie z powództwa K. R.
przeciwko Gminie Miasta G. i in. , o ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lipca 2009 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 października 2008 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

W dniu 11 lipca 2008 r. K. R. wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2007 r., oddalającym apelację powoda K. R. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 29 sierpnia 2006 r., oddalającego powództwo o ustalenie, że powód jest właścicielem nieruchomości w G. przy ul. S. 30 oraz o ustalenie, że umowa z dnia 9 września 1965 r. ustanowienia prawa użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości i sprzedaży znajdujących się na niej budynków jest nieważna.

Jako podstawę skargi o wznowienie postępowania wskazał ujawnienie nowych dowodów, stwierdził, że wyrok Sądu Apelacyjnego został oparty na dokumencie sfałszowanym, co stanowi wystarczającą podstawę wznowienia postępowania i wskazał, że dowodem jest sfałszowany dokument: „Opis mienia, Karta 1 Wilno. Dn. 8.IV.1946” „Nr 557-56”, „Nr 430.P” t.j. dwie karty o tych samych cechach, sporządzone tym samym charakterem pisma jednakże różniące się treścią- składnikami mienia pozostawionego na Litwie.

Do skargi załączył dwa dokumenty wyżej wskazane oraz 8 innych dokumentów. Na wezwanie Sądu do uzupełnienia skargi między innymi przez przytoczenie okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do jej wniesienia, w szczególności daty powzięcia wiadomości o nowych dowodach, powód podał, że wiedzę o sfałszowaniu wskazanych w skardze dowodów „Opis mienia. Karta 1. Wilno. dn. 8 IV 1946 r.” „Nr 557-56 o P” „Nr 430.P” powziął już po zamknięciu poprzedniego postępowania, którego skarga dotyczy.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 października 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę.

Sąd stwierdził, że znaczna część dołączonych do skargi dokumentów znajdowała się już w aktach sprawy Sądu Okręgowego w G. I C .../08 i Sądu Apelacyjnego I ACa .../07, objętej skargą, a wszystkie załączone zostały do poprzedniej skargi o wznowienie postępowania wniesionej przez powoda, w której postępowanie toczyło się przed Sądem Apelacyjnym w sprawie I ACa .../07, zakończonej prawomocnym postanowieniem z dnia 22 stycznia 2008 r. o odrzuceniu skargi. Dotyczy to w szczególności dokumentu z karty 4 (znajdującego się na karcie 231 i 351 akt. I ACa .../07 oraz na karcie 14 akt I ACa .../07) oraz z

karty 5 (znajdującego się na karcie 15 akt I ACa .../07), które, jak twierdzi powód zostały sfalszowane. Dokument na k. 4 pozostawał w dyspozycji Sądów obu instancji w zaskarżonej sprawie o ustalenie, natomiast dokument na k. 5 pozostawał w dyspozycji Sądu rozpoznającego pierwszą sprawę o wznowienie postępowania.

Nie są to zatem, zdaniem Sądu Apelacyjnego, dowody ani okoliczności „nowe” w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. i nie mogą stanowić podstawy skargi o wznowienie postępowania. Powód nie wskazał także, który z tych dokumentów miałby być dokumentem podrobionym lub przerobionym i na jakich okolicznościach opiera swoje twierdzenia o sfalszowaniu dokumentów.

Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny uznał, że zgłoszone przez powoda, jako nowe, środki dowodowe nie mogły mieć wpływu na wynik postępowania w objętej skargą sprawie o ustalenie, dla rozstrzygnięcia której istotny mógł być sam fakt pozostawienia mienia poza granicami państwa polskiego w związku z wojną 1939-1945 r., a nie skład tego mienia. Stwierdził też, że z akt sprawy I ACa .../07 Sądu Apelacyjnego wynika, iż powód był w posiadaniu zgłoszonych obecnie dokumentów już co najmniej w lipcu 2007 r., gdy składał pierwszą skargę o wznowienie postępowania, a zatem obecną skargę złożył po terminie przewidzianym w art. 407 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód zarzucił naruszenie art. 403 § 1 i 2 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, wskazując, że przekazał i przekazuje przy zażaleniu kilkadziesiąt dokumentów potwierdzających zarówno fakt przerobienia jak i dostarczenia nowych dokumentów, naruszenie art. 407 k.p.c. przez błędną wykładnię, naruszenie art. 931 § 1 k.c. przez przyjęcie, że nieruchomości przy ul. S. w G. nie jest przedmiotem spadku, naruszenie art. 227, art. 230 i art. 233 k.p.c. wskutek błędnej oceny wiarygodności i mocy dowodów oraz nie uwzględnienie faktu, że D. H. ubiegał się o nieruchomości przy ul. K. 21, a nie przy ul. S. 30.

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie o zmianę postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód oparł skargę o wznowienie postępowania na twierdzeniu o wykryciu nowych dowodów i wskazał, że chodzi o dwa dokumenty z dnia 8.IV.1945 r., zawierające opis mienia, których treść wskazuje, zdaniem powoda, iż jeden z nich został podrobiony lub przerobiony. Poza tymi dokumentami dołączył do skargi inne jeszcze dokumenty, nie wypowiedając się w ich przedmiocie. Zasadnie Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga o wznowienie postępowania została oparta na podstawach z art. 403 § 1 pkt 1 oraz § 2 k.p.c.

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa w przepisie art. 403 § 2 k.p.c. chodzi o późniejsze wykrycie takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r. I CO 1/68, OSNCP 1969/2/36 i z dnia 17 listopada 2005 r. I CZ 125/05, nie publ.). Jak słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny wszystkie dokumenty załączone do skargi jako „nowe”, poza dokumentem na karcie 5 i dokumentem na karcie 11-12, były już załączone do akt sprawy o ustalenie, objętej skargą o wznowienie postępowania, a zatem nie są to niewątpliwie „nowe” środki dowodowe ani nowe okoliczności faktyczne, w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. i jako takie nie mogą stanowić podstawy skargi o wznowienie postępowania.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nie opartą na ustawowej podstawie, przy czym ta ostatnia przyczyna odrzucenia skargi zachodzi nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nie odpowiadający ustawie, lecz także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r. I CZ 122/67, OSNC 1968/8-9/154, z dnia 14 grudnia 2006 r. I CZ 103/06, z dnia 27 października 2006 r. I CZ 43/06, z dnia 16 maja 2007 r. III CSK 56/07 i z dnia 30 maja 2007 r. IV CZ 22/07, nie

publ.). Taka sytuacja zachodzi w odniesieniu do wskazanej przez skarżącego podstawy wznowienia w oparciu o art. 403 § 2 k.p.c. z powołaniem się na „nowe” dowody w postaci dokumentów załączonych do skargi na kartach 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13 i 14, które były już załączone do sprawy o ustalenie, objętej skargą o wznowienie i znajdują się na kartach: 231, 266, 265, 215, 30, 34, 16-17 oraz 11 akt sprawy I ACa .../07 Sądu Apelacyjnego, a zatem nie są „nowe” w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c., co uzasadniało odrzucenie skargi w tym zakresie.

Załączone do skargi dokumenty na karcie 5 oraz na karcie 11-12 nie zostały złożone w sprawie o ustalenie, objętej skargą o wznowienie i jako takie mogłyby być uznane za „nowe” w rozumieniu art. 403 §2 k.p.c., jednakże w tym zakresie skarga o wznowienie podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. jako wniesiona po terminie z art. 407 § 1, co do dokumentu na karcie 5, oraz wobec nie uprawdopodobnienia przez skarżącego, że zachowany został termin do jej wniesienia co do dokumentu na kartach 11-12.

Trafnie bowiem Sąd Apelacyjny stwierdził, że skoro dokument z karty 5 został już wcześniej załączony przez powoda do jego pierwszej skargi o wznowienie postępowania wniesionej w lipcu 2007 r. (k. 15 akt I ACa.../07), to był mu znany co najmniej od tego czasu, wobec czego obecna skarga o wznowienie została w tym zakresie wniesiona po terminie określonym w art. 407 § 1 k.p.c., t.j. po upływie 3 miesięcy od dnia gdy powód dowiedział się o podstawie wznowienia, którą było odnalezienie nowego dowodu.

Natomiast co do dokumentu z kart 11-12 powód, mimo wezwania Sądu, nie uprawdopodobnił, że wniósł skargę w terminie bowiem nie wskazał, kiedy dowiedział się o istnieniu tego dowodu (k. 26, 27-28).

Prawidłowo także Sąd Apelacyjny odrzucił skargę opartą na podstawie z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., a więc na twierdzeniu o podrobieniu czy przerobieniu dokumentów na kartach 4 i 5. Termin do wniesienia skargi opartej na tej podstawie biegnie także od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, co w tym przypadku oznacza dzień, w którym strona dowiedziała się o możliwości podrobienia lub przerobienia dokumentu (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 r. IV CKN 1418/00 i z dnia 16 maja 2008 r.

III CZ 20/08, nie publ.). Skoro powód oba te dokumenty załączył do pierwszej skargi o wznowienie postępowania (k. 14 i 15 akt I ACa .../07), to już niewątpliwie w lipcu 2007 r. mógł je porównać i stwierdzić różnice w ich treści, co mogło wskazywać na prawdopodobieństwo ich przerobienia. Obecna skarga oparta na podstawie z art. 403 § 1 pkt 1 została zatem wniesiona po upływie 3-miesięcznego terminu od chwili, gdy powód dowiedział się o tej podstawie wznowienia (art. 407 § 1 k.p.c.), co uzasadniało jej odrzucenie w oparciu o art. 410 § 1 k.p.c.

To samo dotyczy wskazanego w zażaleniu, jako sfałszowany, dokumentu: „Szacunek mienia” (k. 117-120), załączonego już do sprawy I ACa .../07 o ustalenie na k. 233-235 oraz do pierwszej sprawy o wznowienie I ACa .../07 na k.18-20 i dokumentów sporządzonych przez D. H. z dnia 11 lutego 1947 r. i z dnia 11 marca 1947 r. załączonych do akt. I ACa .../07 na k. 264 i 265 oraz do akt. I ACa .../07 na k. 11 i 12.

Zarzuty zażalenia naruszenia art. 403 § 1 i 2 oraz art. 407 k.p.c. są zatem bezzasadne, natomiast zarzuty naruszenia art. 931 § 1 k.c. oraz art. 227, art. 230 i art. 233 k.p.c. są bezprzedmiotowe w rozpoznawanej sprawie.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.